N°. 567. **DE GRONDWET.** 1855.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . ƒ 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . » 5.50.

DONDERDAG 22 MAART.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten **M. Schooneveld en Zoon**,
Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet.**
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

Wanneer wij letten op de verwijten, die de ministeriële pers rigt tot die der oppositie over de aanvallen, waaraan het Ministerie blootstaat, en te gelijker tijd acht geven op de bittere taal, welke diezelfde ministeriële pers tegen het Ministerie, dat zij eigenlijk geroepen is te verdedigen, voert, bij gelegenheid dat het den eersten grooten maatregel tijdens zijn bestaan heeft voorgesteld, dan worden wij, onwillekeurig, genoopt, te wijzen op het antwoord, dat, dezer dagen, door de *Indépendance Belge* aan de ministeriële pers en de ministeriële partij in Belgie — de oorzaken van den val van 't Ministerie aldaar — is gegeven:

Il n'est pas juste de reprocher à l'opinion libérale l'attitude prise par quelques-uns de ses organes. Il n'ont pas cessé de combattre le cabinet, dit-on, mais ce cabinet ils ne l'avaient pas appelé de leurs voeux *comme vous l'avez fait.* Ils ne l'avaient pas proclamé *indispensable;* ils ne l'avaient pas *acclamé dans leurs colonnes*, au nom de la modération et de la conciliation. Ils croyaient à la possibilité, à la nécessité même d'un ministère dont l'opinion fut plus nette et mieux accentuée, *qui ne craignit pas d'aborder et de poser un besoin des questions politiques.*

Ce n'était donc pas *à nous ni à nos amis de le soutenir chaleureusement*, mais bien à ceux qui avaient exalté son avènement *comme un fait des plus heureux* et qui y voyaient *prétendûment* le moyen de réaliser leurs vues modérees et conciliatrices. Le langage des feuilles libérales à l'égard du ministère n'a donc jamais pu surpendre personne, *il est beaucoup plus difficile de s'expliquer le votre et l'attitude de la droite envers le cabinet.* (1)

Dat is ook de tegenwoordige toestand hier te lande.

Het voorstel tot afschaffing van den accijns op het gemaal — de eerste gewigtige maatregel van *dit* Bewind — wordt door de ministeriële pers en de ministeriële partij in de Kamer bestreden; en de pers doet het op eene, voor de Regering vernederende en hoogst grievende wijs.

Wat regt heeft men nu, aan hen, die de *beginselen* der Regering van het oogenblik der uitgifte van haar programma *bestreden*, over dien tegenstand lastig te vallen, als de *vrienden*, als zij, die bij de komst van deze Regering aan het bewind de uitbundigste vreugdekreeten aanhieven, dat Bewind door eene vinnige oppositie, door hatelijke aanvallen, krachteloos maken, ondermijnen en *geheel alleen* laten staan?

Le langage des feuilles libérales à l'égard du ministère n'a donc jamais pu surprendre personne, il est beaucoup plus difficile de s'expliquer le votre et l'attitude de la droite (ministeriële partij) envers le cabinet.

---

(1) Het is niet billijk, wanneer men aan de liberale opinie de houding verwijt, die eenige harer organen hebben aangenomen. Zij hebben — zegt men — niet opgehouden het Kabinet te bestrijden; maar zij hadden dat Kabinet door hunne wenschen niet in het leven geroepen, *zoo als gij het hebt gedaan.* Zij hebben het niet *onontbeerlijk* verklaard; zij hebben het *in hunne kolommen niet toegejuicht,* in naam van de gematigdheid en der verzoening. Zij geloofden aan de mogelijkheid, aan de noodzakelijkheid zelfs van een Ministerie, welks opinie duidelijker en juister omschreven was, *dat niet vreezen zou politieke vraagstukken aan te roeren, en des noods te stellen.*

Het stond derhalve niet *aan ons of aan onze vrienden om het Bewind te ondersteunen*, maar wel aan hen, die zijne komst uitbazuinden *als een allergelukkigst feit*, en die er, quasi, het middel inzagen om hunne gematigde en verzoenende bedoelingen te verwezenlijken. De taal der liberale bladen ten opzigte van het Ministerie heeft dus nimmer iemand kunnen verwonderen; *maar het is veel moeijelijker zich rekenschap te geven van uwe taal en van de houding der regterzijde* (ministerieële partij) *jegens het Kabinet.*

Men zal zich het incident herinneren, dat in de zitting der Tweede Kamer van 3 Maart jl. plaats had tusschen den Minister van Koloniën en den heer VAN HOËVELL. Laatstgenoemde had in Nov. 1853 er van gewaagd, dat nog in 1852 eene premie was uitbetaald voor het dooden van een slaaf; de Minister van Koloniën noemde, op 3 Maart 1855, dit feit, op grond van rapporten uit W. I. ontvangen, »logenachtig« en »valsch«; en nog in de zitting van 14 Maart jl. verklaarde de Minister, als zijne meening: »dat de afgevaardigde uit Almelo in November 1853 *eene zeer onvoorzigtige mededeeling had gedaan.* Hij sprak toen »van December 1852, *terwijl hij had moeten spreken* »*van een veel vroeger tijdperk, van* 1829«.

In de zitting van 14 Maart jl. toonde de heer VAN HOËVELL volgenderwijze aan, dat de Minister was blijven hangen aan een *datum*; maar dat *feiten*, gelijkstaande aan het gesignaleerde, inderdaad in December 1852 hadden plaats gevonden:

»Wat heb ik gedaan? Bij gelegenheid dat op het einde van eene zitting werd uitgebragt een verslag omtrent een request, betrekkelijk de mishandeling van slaven, heb ik gesproken van een feit, dat in Suriname heeft plaats gehad; maar ik heb het gesignaleerd als of het geschied was in December 1852. Het is zeer mogelijk dat men, wanneer men na het hooren van zulk een verslag, een woord spreekt tot adstructie van de conclusie, zich in een datum vergist. Maar die vergissing is bij lange na zoo groot niet als de Minister het heeft willen doen voorkomen. Het feit, dat ik toen op het oog had, heeft in 1829 plaats gehad; maar in December 1852 zijn andere gruwelen gepleegd, ook bij eene boschpatrouille, en de datum dier gruwelen stond mij op dit oogenblik voor den geest. Het moge dus waar zijn dat het feit, 't welk ik aangaf, niet in 1852 maar in 1829 is voorgevallen, er zijn toen in 1852 andere gruwelen gepleegd. En ik heb die in mijn werk medegedeeld. Er is toen, krachtens gouvernements-besluit, eene boschpatrouille gehouden. Men heeft bij die gelegenheid een slaaf verpligt om te dienen als gids, om aan te wijzen het kamp, waar de gevlugte slaven zich zouden bevinden. Die man is gedwee gevolgd, maar hij kon niet aanwijzen wat men verlangde; want hij wist het niet. Toen heeft men hem onmenschelijk mishandeld op eene wijze, die ik hier niet wil schetsen. Wil men het lezen, men neme slechts mijn werk in handen. De bewijzen, die er voor zijn aan te wijzen, om, wanneer men waarheid wil, waarheid te kunnen vinden, heb ik er bijgevoegd. Waarin bestaat dan nu de smet, die ik aan het gouvernement van Suriname heb willen aanwrijven, volgens den Minister? Hierin: dat ik mij in een datum vergist heb, dat het feit, hetwelk ik gesignaleerd heb als gebeurd in 1852, is geschied in 1829, maar dat een ander feit, even gruwelijk, juist op dat tijdstip, op dien datum, heeft plaats gegrepen, als ik toen aanwees.«

Van een Minister, die de onwillekeurige vergissing in een *datum* noemt »onvoorzigtig«, die, op grond daarvan, het *feit* durft qualificeren als »logenachtig« en »valsch«, mogt men, billijkerwijs, verwachten, dat *hij* althans geene »onvoorzigtige mededeeling« zou doen of een *feit* aanhalen, dat later blijkt *niet waar te zijn.*

En toch, diezelfde Minister van Koloniën, wiens oordeel zoo hard is over eene vergissing van *dagteekening*, maakte zich aan veel grooter »*onvoorzigtigheid*« schuldig: hij sprak toch van een feit, *alsof het voldongen was*, terwijl het bleek slechts te berusten op *goed geloof.*

In de zitting van 14 Maart rigtte de heer VAN HOËVELL de volgende vraag tot den Minister:

Indien mij bekend ware geweest hetgeen de Minister van Kolonien in de zitting van den 3den Maart heeft gezegd, betrekkelijk de intrekking van zekere bepaling, zou ik in de Commissie wier verslag thans behandeld wordt, een voorstel hebben gedaan, om nog ééne vraag aan den Minister te doen. Ik zal mij veroorloven thans die vraag bij het verslag te voegen. In die zitting heeft de Minister gezegd: »De spreker uit Almelo heeft gewezen op het reglement van 1829, waarin premien als de onderwerpelijke worden toegezegd.« Ik had namelijk gewezen op eene publicatie van 1839 en die met nommer en datum opgegeven gelijk ik die gevonden heb in het *Gouvernementsblad* (art. 9 der publicatie van 7 October 1839). In die publicatie wordt eene premie gesteld van ƒ 10 voor elken slaaf, die bij gelegenheid eener boschpatrouille wordt gedood. Nu zegt de Minister omtrent mijn wijzen op die publicatie het navolgende: »Ik zal daartegen aanvoeren, dat die bepaling *sedert lang buiten werking is,* en dat juist die omstandigheid mij tot het even bedoeld onderzoek heeft geleid, terwijl ik ook destijds (in November 1853) de zekerheid meende te hebben, dat na October 1849 geene soortgelijke premien meer waren uitgekeerd.«

Maar nu vraag ik: hoe kan die publicatie buiten werking zijn tenzij zij is *ingetrokken*? Als een dier leden een slaaf doodt, dan heeft hij regt op eene premie; als hij het bewijs (de afgekapte hand) levert, dat hij het feit volbragt heeft, dan heeft hij, zoolang de publicatie bestaat, *regt om de ƒ 10 te vorderen.*

»Maar,« zegt de Minister eindelijk, »de bepalingen van de publicatie van 1839 zijn overigens ingetrokken.« Wij zien dus eerst dat zij *buiten werking* zijn en vervolgens dat zij zijn *ingetrokken.*

Nu neem ik de vrijheid den Minister van Kolonien te verzoeken, mij op te geven *het nommer van het Gouvernementsblad waaruit blijkt, dat de publicatie van* 1839 *thans is ingetrokken.* Ik heb dit tot dus verre niet gevonden.

Op 3 Maart verklaarde derhalve de Minister van Koloniën, dat de publicatie van 1839 *sedert lang buiten werking is;* ja dat zij is *ingetrokken.*

Wat antwoordt nu de Minister den 14den op de vraag: »Geef het nommer op van het Gouvernements»blad, waarbij de publicatie is ingetrokken?«

Met eene uitvlugt.

Hij, de heer van Hoëvell heeft toen gesproken van de publicatie van 1839, waarbij eene premie is toegekend aan hen, die slaven bij gelegenheid eener boschpatrouille mogten dooden. De publicatie van 1839 heb ik thans niet voor mij; maar ik meen toch zeker te weten, dat bij die publicatie twee premien zijn bepaald: eene, zoo ik mij niet vergis, van ƒ 25, voor het levend arresteren van een slaaf, en eene andere van ƒ 10 voor het geval dat een slaaf bij gelegenheid eener boschpatrouille gedood is. Wanneer men nu daaruit wil hebben afgeleid, dat er eene premie is gesteld op het dooden van menschen, dan geloof ik dat men geene juiste omschrijving geeft van de bedoeling, waarmede de evenbedoelde bepaling in der tijd is uitgevaardigd. Zoo als ik reeds bij eene vorige gelegenheid zeide, is reeds ettelijke jaren geleden van hier uit aanbevolen om die patrouilles, waarvan de resultaten zoo dikwijls met levendige kleuren zijn geschetst, niet dan in de uiterste noodzakelijkheid te doen geschieden; voor zoover ik weet heeft na die van mij uitgegane aanschrijving slechts eenmaal en wel in 1852, zoodanige boschpatrouille plaats gevonden, en deze is onverrigter zake teruggekeerd. In 1849 heeft dan de laatste uitkeering van de onderwerpelijke premie plaats gehad. En ofschoon dan ook destijds niet bepaald ingetrokken, was van de zijde van het bestuur van Suriname vermeden de gelegenheid te openen om die premie te verdienen. Sedert is van hier bepaalde last aan de koloniale autoriteit gegeven om op die publicatie van 1839 terug te komen; onvoorbereid, zoo als ik op dit oogenblik ben — daar ik geene stukken bij mij heb — *kan ik aan den wensch van den afgevaardigde uit Almelo niet voldoen door hem op te geven den datum en het nommer van het* Gouvernementsblad, *waarbij de publicatie van* 1839 *op dat punt is gewijzigd. Maar ik hoop daaromtrent morgen of overmogen nadere opheldering te geven.*

Het berigt, dat de Gouverneur van Suriname de publicatie zou intrekken, heb ik ontvangen; *op welken dag die publicatie is geproclameerd is mij echter op dit oogenblik niet bekend.*

»Morgen« of »overmorgen« alzoo zou de Minister van Koloniën datum en nommer opgeven van het *Gouvernementsblad*, waarbij de publicatie van 1829 werd *ingetrokken.*

Nog hield de Minister vol, dat de publicatie *was* ingetrokken; alleen op *dat* oogenblik kon hij, onvoorbereid, als hij was, nommer en dagteekening niet opgeven!

Den volgenden dag kwam de heer VAN HOËVELL met zijne vraag terug.

En wat was het antwoord?

»Ik kan No. noch datum opgeven, want de publicatie is *niet* ingetrokken; wel *geloof* ik, wel *vertrouw* ik dat ze ingetrokken zal zijn; *maar het bewijs daarvan kan ik niet leveren!!*«

Nog ontbreekt ons het officiële verslag van de zitting van den 15den; en wij moeten ons dus tot den hoofdinhoud van het antwoord des Ministers van Kolonien bepalen; maar wij vragen, of een Minister het regt heeft en betamelijk handelt, om »logenachtig« en »valsch« te noemen, eene vergissing van *dagteekening* (terwijl het *feit* zelf onweersproken blijft), waarin een afgevaardigde is vervallen, wanneer zoodanige Minister op hetzelfde oogenblik aan de Vertegenwoordiging de verzekering geeft, dat barbaarsche voorschriften *zijn ingetrokken* en het later blijkt, dat men, tot staving

van die officiële verklaring, niets anders dan zijn *geloo* en zijn *vertrouwen* kan bijbrengen?

De *Nieuwsbode* blijft — wij verwonderen er ons niet over — in zijne trouweloosheid volharden.

Ziethier het antwoord, dat gegeven wordt op ons artikel van eergister, waaruit zonneklaar bleek, dat de heer THORBECKE, door den Minister van Oorlog te interpelleren, slechts voldaan had aan een, daartoe tot hem opzettelijk gerigt verzoek.

Volgens *de Grondwet* is de aanleiding van de jongste interpellatie van den heer Thorbecke te vinden in een artikel van den *Courrier de la Meuse*. Wij begrijpen niet, dat een volksvertegenwoordiger eene interpellatie houdt naar aanleiding van een artikel eener courant, dat niet den minsten grond, zelfs geen schijn van grond heeft. Wij begrijpen niet, dat een vertegenwoordiger van een zoo gewigtig regt als dat van interpellatie, gebruik maakt, om te vragen, wat aan geen twijfel onderhevig was, en dat men dadelijk kan aannemen, dat niets anders was dan een verzinsel, geheel uit de lucht gegrepen. Wij vragen het toch, hoe kan men veronderstellen, dat de Nederlandsche Regering het Limburgsche Bonds-contingent de grenzen zou doen overschrijden, zoolang de Duitsche Bond geen besluit tot mobilisatie heeft genomen? Is het voor een vertegenwoordiger genoeg, dat eene courant goedvindt een dwaas gerucht te vermelden, om daarop eene interpellatie te gronden? Het gerucht, in den *Courrier de la Meuse* vervat, was, naar het ons toeschijnt, geen genoegzame aanleiding voor den heer Thorbecke om daarop eene interpellatie te doen steunen. Wij dachten inderdaad, dat de afgevaardigde uit Maastricht meer grond had tot het doen der vraag dan het couranten-artikel, dan een los gerucht, dat niet de minste waarde had. Als men op zulke gronden interpellatien tot de Regering meent te moeten rigten, dan zou het grondwettig regt van interpellatie spoedig in misbruik geraken.

Op sluwe wijze wordt hier voorgesteld, alsof het, door ons aangehaalde artikel uit den *Courrier de la Meuse* de *aanleiding* zou zijn geweest tot de interpellatie; terwijl dat artikel slechts het *gevolg* daarvan was. Uit dat artikel bleek immers, *dat men den heer* THORBECKE *opzettelijk had verzocht de interpellatie te doen*, en dat men hem nu voor het gevolg geven aan het gedaan verzoek dankte.

Wat de verdere redenering van *de Nieuwsbode* betreft: ieder dagblad weet of behoort te weten, dat elk afgevaardigde menigmalen wordt aangezocht door zijne committenten, om ten aanzien van het een of ander onderwerp van plaatselijk of provinciaal belang inlichting van het Gouvernement te vragen; dat zulks door *de vrienden* van het Ministerie geschiedt bij wijze van eene officieuse visite aan den betrokken Minister; maar dat aan anderen slechts de weg van de interpellatie is overgelaten.

Niemand, die onbevangen oordeelt, zal er aan twijfelen, of de heer THORBECKE kon, ook zonder te vragen, *zelf* het geruststellende antwoord hebben gegeven; maar men wenschte *eene openbare verklaring* en op de minzaamste, op de eenvoudigste wijs werd die uitgelokt.

Het gebeurt dikwerf, dat de vrager het antwoord des Ministers reeds *vooraf*, uit diens eigen mond, vernomen heeft; maar de vraag wordt dan *voor het publiek* gedaan, opdat het antwoord even publiek worde. Nog onlangs gaf de interpellatie van den heer ELOUT over de neutraliteit daarvan een afdoend bewijs.

Ieder zal dus inzien, dat alléén partijzucht de pen van *de Nieuwsbode* bestuurt, en dat zelfs voor kwade trouw niet wordt teruggedeinsd, als er slechts kans is om achtenswaardige mannen in een hatelijk daglicht te stellen.

Opmerkelijk is het — en wij constateren het niet zonder bedoeling op nieuw — dat *de Nieuwsbode* geen enkel woord antwoordt op de verklaring, waarmede wij ons artikel van eergisteren besloten: „Wij hebben „niets anders daarbij te voegen, dan dat het ons volkomen bekend is, dat het nommer van den *Courrier* „*de la Meuse*, waaraan wij deze opheldering ontleenen, „reeds *Vrijdag* in handen van de redactie van *de Nieuwsbode* is geweest en dat zij derhalve *Zondag*, twee dagen „later, ofschoon ze toen de ware aanleiding *wist*, maar „om aan partijzucht bot te vieren, hare lezers, heeft „*misleid*."

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Het voorname punt, waarop in de staatkundige wereld thans de algemeene aandacht is gevestigd, is de reis van den Keizer der Franschen naar de Krim. Dit ontwerp is thans weder op nieuw op het tapijt gebragt en nooit — men moet het bekennen — heeft men minder aan de verwezenlijking getwijfeld. Zeker is het, dat het afscheidsrevue van de Keizerlijke garde binnen kort zal geschieden; die over de gardes heeft gister reeds plaats gehad, en, naar men zegt, zullen zij Zaturdag vertrekken.

Niettemin blijft men steeds spreken van de reis van den Keizer en de Keizerin naar Londen. De Engelsche bladen maken daarvan ook gewag. De correspondenten en dagbladen van Weenen melden, dat Napoleon III ook in die hoofdstad verwacht wordt. Daar deze souverein echter niet overal tegelijker tijd tegenwoordig kan zijn, zoo moeten er althans twee van deze beweringen onjuist zijn; indien wij eene keuze moesten doen, dan zouden wij het meest overhellen tot de verwezenlijking van de reis naar de Krim. Aan dien kant schijnt ons de meeste waarschijnlijkheid te zijn.

Het vertrek van den Keizer der Franschen naar het Oosten, is eene der grootste bedreigingen, dat de oorlog zal worden voortgezet, ofschoon steeds een zweem van vredelievende schikking blijft bestaan. Men gelooft minder aan de volkomen nutteloosheid der onderhandelingen; men begint te zeggen dat het niet onmogelijk zou zijn, een middel te vinden om aan beide zijden het nationaal gevoel te bevredigen.

Men spreekt, o. a., over concessien welke Rusland zou willen doen ten aanzien der toelating van vreemde consuls te Sebastopol. Vóór den oorlog zou dit een belangrijk feit zijn: in den tegenwoordigen stand van zaken is dit punt slechts van ondergeschikt belang en althans niet van dien aard om veel invloed uit te oefenen op de vereffening der bestaande moeijelijkheden. De *Morning Chronicle* deelt eene depêche uit Weenen mede bevattende eenige bijzonderheden omtrent de conferentien; maar men weet dat de plenipotentiarissen elkander beloofd hebben om het diepste stilzwijgen ten aanzien hunner beraadslagingen in acht te nemen, en men zegt zelfs, dat zij overeengekomen zijn om geenerlei lezing ten aanzien van hetgeen in hunne bijeenkomsten voorvalt, hoe onjuist die ook zijn moge, tegen te spreken.

Met het meeste voorbehoud moet men dus alle berigten omtrent deze aangelegenheden ontvangen, hetzij ze per telegraaf of door correspondenten worden medegedeeld.

En het is ook met zulk voorbehoud, dat wij hier de depêche van de *Morning Chronicle* mededeelen. Zij zegt ten eerste — en dat is juist — dat de afgevaardigden niet op Vrijdag den 16 op nieuw bijeen gekomen zijn; zij hielden hunne tweede zitting op den 17, en indien men geloof mag hechten aan de verzekeringen van dat Engelsche blad, dan zou het karakter van deze vergadering even vredelievend, welligt nog vredelievender dan dat van de openingszitting geweest zijn. De Russische plenipotentiarissen zouden de meest vredelievende gezindheid aan den dag gelegd hebben, en het protocol der eerste zitting zou *bevestigd* zijn geworden.

Men weet, dat het protocol de uitlegging der vier waarborgen door de Westersche mogendheden preciseert, en dat de plenipotentiarissen daaraan door onderteekening hunne adhaesie moesten geven, vóór dat de onderhandelingen eigenlijk geopend werden.

Wat moet men denken van dit woord *bevestigd*, dat de *Morning Chronicle* bezigt? Geldt het eene nieuwe mondelinge bevestiging, of hebben de Russische plenipotentiarissen in de zitting van den 17 dit uitleggend protocol bepaaldelijk onderteekend? Dit zegt de depêche niet duidelijk.

Het schijnt ook, overigens, dat dit document veel onzekers behelst omtrent het derde punt, betrekkelijk de beperking der Russische overmagt in de Zwarte Zee. Dit is altijd de grootste moeijelijkheid.

Altijd volgens de depêche van de *Morning Chronicle*, zouden na de bevestiging van dat protocol der eerste zitting, de beraadslagingen in de zitting van den 17 hebben geloopen over het eerste der vier punten van waarborg, betrekkelijk het protectoraat der Donau-Vorstendommen. Men weet reeds, dat omtrent dit punt geene groote moeijelijkheden zijn te voorzien, daar Rusland zich bereid verklaard heeft, om voor zijn uitsluitend beschermheerschap te doen in de plaats treden het collectief protectoraat der groote Europesche mogendheden.

Ter Rotterdamsche beurs was gister middag het gerucht verspreid, dat lord John Russell de conferentien verlaten had.

In de zitting van het Lagerhuis van 20 Maart heeft de heer Graham opheldering gevraagd betreffende eene zinsnede in de rede van Sir Robert Peel, inhoudende, dat Hongarije en Polen hersteld behooren te worden. Lord Palmerston heeft daarop geantwoord, dat Engeland en Oostenrijk het volkomen eens waren, betreffende Hongarije. Indien de oorlog mogt voortduren, zullen welligt, met het oog op Polen, eenige bepalingen bij de vier punten van waarborg gevoegd moeten worden.

Te Marseille zijn berigten uit Konstantinopel ontvangen loopende tot 8 dezer. Verscheidene wetten betreffende den Tanzimat zijn aldaar uitgevaardigd. Er was geen enkel officieel bulletin van het oorlogstooneel bekend. Er liep echter een gerucht, dat de Russen bij Eupatoria op 3 dezer door de kavallerie der geallieerden teruggeslagen zijn, welke laatste echter daarna in het vervolgen der Russen in eene hinderlaag gevallen is.

De artillerie der garde, onder de bevelen van den generaal Heabellon, vertrekt aan boord van de *Carmel*.

Met de mail van Malta is het berigt ontvangen, dat den 25 dezer eenige stoomschepen verwacht worden, om te Genua het Piemonteesche contingent aan boord te nemen.

Volgens een officieel stuk, naar aanleiding der motie van den heer Headlam medegedeeld, zou de prijs der betrekkingen in het Engelsche leger op de volgende wijze zijn vastgesteld:

Luitenant-kolonel	(life guards)	liv. st. 7,250
Majoor	»	» 5,350
Kapitein	»	» 3,500
Luitenant	»	» 1,785
Vaandrig	»	» 1,260
Luitenant-kolonel	(horse guards)	» 7,250
Majoor	»	» 5,350
Kapitein	»	» 3,500
Luitenant	»	» 1,600
Vaandrig	»	» 1,200
Luitenant-kolonel	(dragons)	» 6,175
Majoor	»	» 4,575
Kapitein	»	» 3,225
Luitenant	»	» 1,190
Vaandrig	»	» 540
Luitenant-kolonel	(guards)	» 9,000
Majoor	met rang van kolonel	» 8,300
Kapitein	» » » luit. kol.	» 4,800
Luitenant	» » » kapitein	» 2,050
Vaandrig	» » » luiten.	» 1.200
Luitenant-Kolonel	(van de afdeelingen)	4,300
Majoor	»	» 3,200
Kapitein	»	» 1,800
Luitenant	»	» 700
Vaandrig	»	» 450

De bezoldiging der officieren is als volgt:

Luitenants-Colonels van de kavallerie 1 pd. 3 sh. dagelijks, id. der infanterie 17 sh.; majoors van de kavallerie 19 sh. 3 d.; id. van de infanterie 16 sh.; kapitein van de kavallerie 14 sh., 7 d., id. van de infanterie 13 sh., 7 d.; luit. van de infanterie na zeven jaren dienst 7 sh. 6 d., vaandr. 5 sh. 3 d. dagelijks, intendanten 12 sh. 6 d. à 1 pd. 2 sh. 6 d.; adjudanten 2 sh. 6 d. en 3 sh. 6 d., behalve de bezoldiging der ondergeschikten; chirurgijns 13 sh. à 1 pd. 2 sh. naar diensttijd; hulp-chirurgijns 7 sh. 6 d. à 11 sh.

Bij het overlijden van een officier kan zijne plaats niet ten voordeele zijner erfgenamen verkocht worden. Zoo hij in effectieve dienst overlijdt, dan geschiedt de promotie in alle rangen naar diensttijd, zonder aankoop. Dit is een algemeene regel.

Hoofdofficieren staat het vrij, om een brevet als luitenant-kolonel te koopen, onder voorwaarde, dat zij geen 65 jaren oud zijn.

Volgens een gerucht, dat te Weenen in omloop is, zou het protocol, dat door de in die hoofdstad vergaderde plenipotentiarissen onderteekend is, door Pruissen nog kunnen worden mede onderteekend, in geval die mogendheid deel neemt aan de conferentiën.

Geen nieuws van het oorlogstooneel.

Te Parijs wordt aan de reis des Konings van Pruissen naar Dresden, waar Z. M. zich thans bevindt, eenige beteekenis gehecht. Eenige dagbladen herinneren te dezer zake aan de conferentiën te Bamberg. Wij gelooven echter, dat men aan dit uitstapje niet zoo veel gewigt moet hechten. Er is te Dresden geen congres van Duitsche Souvereinen, en indien het bezoek van Frederik Wilhelm bij den Koning van Saksen de banden tusschen de hoven van Dresden en Berlijn nauwer toehaalt, gelooven wij echter niet, dat zij van dien aard is om invloed te kunnen uitoefenen op de oplossing der Oostersche quaestie.

De voorspelling, dat het voorstel van den heer Olozaga ten opzigte der benoeming van den senaat bij stemming en niet door de kroon, veel kans tot slagen heeft, die voorspelling, zeggen wij, is volkomen bewaarheid geworden.

In de zitting van den 14en hebben de Cortes het beginsel van het voorstel met de groote meerderheid van 175 tegen 57 stemmen aangenomen. De voorstanders der benoeming van de senateuren door de kroon hebben toen getracht dit beginsel in de toepassing te verzwakken, door het aanbieden van verscheidene amendementen, strekkende om hetzij cathegoriën van kiesgeregtigden, of van benoembare personen aan te wijzen.

Het is nog niet bekend of die amendementen aangenomen dan wel verworpen zijn; maar het laatste schijnt het meest waarschijnlijk. Men houdt het er dan ook algemeen voor dat in die zelfde zitting het voorstel van den heer Olozaga geheel onveranderd zal zijn aangenomen, zoodat dus alle kiezers ter stemming zullen worden geroepen.

Men meldt uit Brussel:

De heer Dedecker heeft afgezien van de hem door den Koning opgedragen last om een ministerie zamen te stellen.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Voorloopig Verslag omtrent het wetsontwerp, houdende regeling van de uitoefening der veeartsenijkunst.

(*Vervolg.*)

§ 6. Eenige leden hebben gemeend bij deze gelegenheid de aandacht der Reg. te moeten vestigen op het blijvend gemis eener behoorlijke regeling van de gezondheidspolitie het vee betreffende. Zij vinden in art. 21 van dit wetsontwerp wel gesproken van wetten en verordeningen daartoe betrekkelijk, wier handhaving aan de rijks-veeartsen wordt opgedragen; maar kennen, althans op het gebied der algemeene wetgeving, geene andere daartoe behoorende, dan de voorschriften in het Wetboek van Strafregt., in het Kon. besluit van 16 Julij 1839 (*Staatsblad* n°. 30) en in de wetten van 30 Mei 1840 (*Staatsblad* n°. 16) en 9 Julij 1842 (*Staatsblad* n°. 21) verspreid, waarvan nog die aan de beide laatstgenoemde wetten aan het bestaan van het fonds voor den landbouw nauw verbonden waren, en door de uitputting van dat fonds grootendeels buiten werking zijn geraakt. Eene regeling van het onderwerp der politie-maatregelen vooral tegen besmettelijke veeziekten in zijnen ganschen omvang wordt nog steeds gemist. Een ontwerp van wet, bij Koninklijke boodschap van 5 Dec. 1851, aan de Tweede Kamer ingediend, had de regeling der politie over besmettelijke veeziekten ten doel. Het is echter, nadat

het in de afdeelingen onderzocht en het Voorloopig Verslag daarover uitgebragt was, niet verder in behandeling gekomen. De leden, die dit punt ter sprake bragten, wezen daarbij op het onlangs door de Belgische kamers behandelde wetsontwerp *sur la police sanitaire des animaux domestiques*, hetwelk goede bouwstoffen bevat voor de regeling dier belangrijke aangelegenheid.

Eenigzins in verband met den wensch der evenbedoelde leden staat het verlangen, in eene der afdeelingen geuit, dat eene nieuwe wettelijke regeling moge plaats hebben van het onderwerp der verborgene gebreken bij verkoop van vee. Men meende dat die zaak bij de artt. 1540 en volgg. van het Burgerlijk Wetboek niet voldoende was geregeld, en dat de verschillen, die omtrent de bedoelde gebreken dikwerf tusschen kooper en verkooper ontstaan, voor een groot deel aan die onvoldoende regeling moeten worden toegeschreven; ook ten aanzien van dat onderwerp wees men op eene in Belgie met goed gevolg in werking gebragte wet van 28 Januarij 1850 *sur les vices redhibitoires dans les ventes ou échanges d'animaux domestiques*.

Art. 1. In eene afdeeling verlangde men aan art. 1 een nieuw artikel te zien voorafgaan, ter bepaling van hetgeen onder *uitoefening der veeartsenijkunst* moet worden verstaan, waarin dan de beginselen zouden kunnen worden opgenomen, in art. 13 van het ontwerp vervat. Men heeft gevraagd, of vreemdelingen ook zullen worden toegelaten tot de uitoefening der veeartsenijkunst, en, zoo ja, van welke voorwaarden die toelating afhankelijk zal zijn.

In de Belgische wet van 1850, art. 26, wordt aan het gouvernement de bevoegdheid gegeven, om aan vreemdelingen, van een geldig diploma voorzien, dispensatie te verleenen van het examen, op gunstig advies van de jury, met het afnemen van de examens van veeartsen belast. Het scheen verkieslijk, vreemdelingen in elk geval, ook dan wanneer zij buiten 's lands behoorlijk zijn geadmitteerd, niet zonder examen tot de veeartsenijkundige practijk toe te laten.

Art. 2. De opdragt der regeling van het examen aan eenen algemeenen maatregel van inwendig bestuur vond van verschillende zijden tegenspraak. Niet alleen toch was het eene leemte in dit wetsontwerp, dat daarin wel de regten bepaald worden, die door het ondergaan van het examen verkregen worden, maar dat niet tevens de voorwaarden omschreven en geregeld worden, van wier vervulling de verkrijging dier regten afhankelijk is. Maar daarenboven achtte men het, uit een grondwettig oogpunt, zeer bedenkelijk, of de regeling van het onderwijs in de veeartsenijkunde en bij gevolg ook van het examen anders dan *bij de wet* kon plaats hebben. De beslissing hangt af van de vraag, of art. 194 der Grondwet niet ook op dat onderwijs toepasselijk is? Men zag geene afdoende reden, waarom die vraag niet *bevestigend* moet worden beantwoord. De Regering zelve schijnt dit gevoelen te zijn toegedaan, door in de jaarlijksche verslagen over den staat van het hooger, middelbaar en lager onderwijs ook verslag te doen van den staat van het veeartsenijkundig onderwijs. Bovendien is sedert lang, en vooral sinds in de 18de eeuw Europa door besmettelijke veeziekten geteisterd werd, aan de veeartsenijkunde eene plaats onder de wetenschappen ingeruimd, en is zij door de mannen van de wetenschap steeds als een onderdeel der *algemeene* geneeskunde beschouwd geworden. Bezwaarlijk kan daarom het veeartsenijkundig onderwijs dat van staatswege gegeven wordt, uitgesloten worden van de door de Grondwet voorgeschrevene regeling van het openbaar onderwijs bij de wet, en schijnt het zelfs in de wettelijke organisatie van het hooger onderwijs te moeten worden begrepen. In Belgie, waar de constitutie de regeling bij de wet voorschrijft van het publiek onderwijs, op staatskosten gegeven wordende, bevat dan ook een groot gedeelte van de wet op de uitoefening der veeartsenijkunst de regeling van het veeartsenijkundig onderwijs. Afgescheiden van deze beschouwingen en in het stelsel van art. 2, wenscht men in elk geval bepaald te zien, dat het examen *kosteloos* en *in het openbaar* zal worden afgenomen.

Art. 3. Al laat men aan den Minister van Binnenlandsche Zaken over om telkens den dag van het te houden examen te bepalen, het schijnt noodig, dat de wet voorschrijve dat het examen ten minste eenmaal 's jaars wordt afgenomen, ten einde het voorhanden zijn van voldoende gelegenheid daartoe te verzekeren.

Art. 4. Het ontwerp noemt hier voor de eerste maal den *rijksveearts*. In alle afdeelingen is men over diens ambt in beschouwingen getreden, die, hoezeer tot verschillende bepalingen van het voorstel betrekkelijk, te dezer plaatse gevoegelijk kunnen worden medegedeeld.

Onderscheidene leden hebben zich verklaard tegen de instelling der rijksveeartsen. Zij meenen te mogen aannemen, al verklaart het ontwerp dit niet uitdrukkelijk, dat het aan die ambtenaren geoorloofd zal zijn, de veeartsenijkundige practijk uit te oefenen. Het gevolg daarvan zal zijn, dat die vereenigbaarheid der ambtsbetrekking met de practijk den rijksveearts op een partijdig standpunt zal stellen tegenover zijnen kunstbroeder; dat het toezigt, hetwelk hij over diens praktijk uitoefent, den waarborg van onpartijdigheid zal missen — een gemis, hier te meer te vreezen dan bij de over het algemeen op hoogeren trap van beschaving geplaatste geneeskundigen, — en dat vooral de rijksveearts een zoo gevaarlijke concurrent voor den gewonen veearts zal worden, dat deze, waar hij tegen die mededinging te kampen heeft, met moeite in zijn beroep een middel van bestaan zal vinden. De leden, wier meening hier wordt uitgedrukt, gevoelden zeer wel, dat wanneer aan de rijksveeartsen de practijk verboden wierd, de bezoldiging, aan hun ambt verbonden, tot eene hoogte zou moeten worden opgevoerd, die eene aanzienlijke uitgaaf aan 's Rijks schatkist zou berokkenen. Zij zouden echter zoodanige uitgaaf wenschen vermeden te zien, en gaven daarom, ter wegneming van de verschillende bezwaren, in overweging om, even als dit geschiedt bij de artt. 29, 31, 33 en 36 der Belgische wet van 1850, het toezigt over de uitoefening der veeartsenijkunst op te dragen aan de provinciale commissien van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt.

De meeste leden, zonder zich tegen de instelling der rijksveeartsen in beginsel te verklaren, hebben echter het gemis betreurd van eene behoorlijke organisatie dier instelling bij dit wetsvoorstel. De bevoegdheid dier ambtenaren, de politie, die zij geregtigd zijn uit te oefenen, hun aantal, hun werkkring, hunne bezoldiging, zijn zoovele onderwerpen, die althans in algemeene trekken regeling eischten bij dit ontwerp. Bijna alles wordt daaromtrent bij art. 17 aan de leiding van den Minister van Binnenlandsche Zaken, derhalve aan administrative voorschriften, overgelaten. Daarbij komt nog, dat in dit geheele wets-ontwerp gezwegen wordt van het verband tusschen den veeartsenijkundige en de algemeene medische politie. Dat er verband bestaat tusschen die beide takken van bestuur, is zeker niet te ontkennen. Het is dan ook in de tegenwoordige geneeskundige wetgeving in het oog gehouden. Art. 50 van het reglement betrekkelijk het geneeskundig onderzoek en toevoorzigt, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 31 Mei 1818 (*Staatsblad* n_o. 25), levert daarvan een afdoend bewijs. Zonder nu te willen vooruitloopen op hetgeen de toekomstige regeling van het geneeskundige staatsbestuur zal medebrengen, meent men te mogen vragen, in welk verband de rijksveeartsen, ook met het oog op het zoo even aangehaalde voorschrift van het reglement van 1818, zullen staan tot de bestaande geneeskundige autoriteiten.

De hier en bij art. 23 voorgeschreven verpligtingen der veeartsen tot het laten viseren hunner diploma's zal moeten gepaard gaan met den pligt aan den rijksveearts opgelegd om het visum binnen een bepaalden tijd te verleenen. Het moet van hem, vooral om zijne dubbele betrekking van ambtenaar en kunstoefenaar, niet afhangen om eenen kunstbroeder zoolang het hem goeddunkt, te verhinderen tot de uitoefening van zijn beroep over te gaan. Overigens wenscht men hier zoowel als in art. 23 bepaald te zien, dat het *visum* kosteloos wordt verleend.

Men heeft verder in verband met de opdragt van het viseren aan den rijksveearts van het district, waarin de veearts zich vestigt, gevraagd: vooreerst, of het *visum* alleen zal gevorderd worden bij de *eerste* vestiging, of ook bij elke overbrenging der woonplaats naar een ander district. Voorts, of de toelating den veearts de bevoegdheid zal geven door het geheele Rijk zijn beroep uit te oefenen, dan wel of bij verhuizing naar een ander district een nieuw examen van hem zou kunnen worden gevorderd, even als dit ten aanzien van sommige geneeskundigen, die door de provinciale commissien worden geëxamineerd, is toegelaten bij de artt. 18 en volgg. van het reeds aangehaalde reglement van 1818.

Art. 24. In twee afdeelingen hebben onderscheidene leden het gevoelen verdedigd, dat door deze bepaling verkregene regten worden geschonden. De bevoegdheid tot uitoefening der veeartsenijkunst was tot hiertoe bij geenerlei wettelijke verordening afhankelijk gemaakt van eenige toelating van overheidswege. Het was dus en is nog een vrij beroep. De Regering zelve verklaart zich in dien zin in den aanhef der Memorie van Toelichting, en zelfs de woorden „*blijven* daartoe bevoegd", die zij in dit artikel bezigt, en die op de veronderstelling van het bestaan der bevoegdheid gegrond zijn, bevestigen die verklaring. De wet kan nu wel voor het vervolg de uitoefening der veeartsenijkunst aan eene toelating na afgelegd examen onderwerpen, maar zij kan niet terugwerken ten nadeele van degenen, die het beroep hebben uitgeoefend onder het bestaan van het beginsel van vrije uitoefening van het beroep. De hier bedoelde leden verklaarden zich derhalve tegen het artikel, en wilden de thans bestaande empirici laten uitsterven. Zij helden te eerder tot dit gevoelen over, omdat naar hunne meening uit de toepassing van art. 24 groot ongerief zou ontstaan. Weinige der tegenwoordige empirici zullen zich aan het practisch examen onderwerpen, minder uit besef van onkunde, dan uit vrees, dat de rijksveeartsen, hunne natuurlijke vijanden, die waarschijnlijk met het afnemen van het examen zullen worden belast, met partijdigheid zullen te werk gaan ten aanzien der toelating. De meesten, die toch nu reeds ook andere beroepen uitoefenen, zullen de veeartsenijkundige practijk vaarwel zeggen. Het noodwendig gevolg daarvan zal zijn, dat gedurende onderscheidene jaren, bij het gering getal dergenen, die thans wetenschappelijke opleiding genieten, gebrek aan veeartsen zal bestaan, een gebrek dat zich vooral zal doen gevoelen ten aanzien der verloskundige practijk, welke meest overal uitsluitend door empirici wordt uitgeoefend. De leden, wier gevoelen hier wordt medegedeeld, wezen tot staving hunner meening op Belgie, waar de uitvoering van eene gelijke bepaling als die van art. 24 had te weeg gebragt, dat van de 346 empirici, die zich tot het afleggen van het practisch examen hadden aangeboden, slechts 123 zijn toegelaten tot de verdere uitoefening van de practijk.

De bewering, als zouden hier verkregene regten worden geschonden, vond echter ernstige tegenspraak. Indien hier, dus redeneerde men, een regt bestond, zou het aan de wet moeten ontleend zijn. Eene wet intusschen, die de uitoefening van de veeartsenijkunde onvoorwaardelijk vrijlaat bestaat niet. Integendeel, de oprigting eener veeartsenijschool, de vorming van rijkswege van wetenschappelijke veeartsen, brengt mede, dat zij, die zonder wetenschappelijke opleiding de veeartsenijkunst uitoefenen, tot hiertoe, bij gebreke van wettelijke regeling, alleen *geduld* zijn. Maar daaruit kan nimmer door hen eenig regt worden ontleend. Al gaf men overigens toe, dat hier verkregene regten bestaan, dan nog zouden zij, als het publiek belang het vordert, kunnen worden ontnomen. Zoo iets moge niet aannemelijk zijn op het burgerregtelijk gebied, op het staatsregtelijk gebied kan het regt van den Staat, om bevoegdheden te verleenen of te ontzeggen, niet worden ontkend. Wat overigens betreft het ongerief, dat men vreesde, het zou grootendeels worden weggenomen, wanneer aan de empirici een langere termijn voor het afleggen van het practisch examen wierd toegestaan, dan bij art. 24 wordt voorgesteld. De Belgische wet bepaald in art. 48 den termijn mede op 2 jaren, en nu meende men *juist* aan de beperktheid van dien termijn te moeten toeschrijven, dat daar bij het afleggen van het examen een zoo groot aantal empirici onbekwaam zijn bevonden tot verdere uitoefening der practijk en dat dezen zich onlangs tot de Belgische Kamer der Vertegenwoordigers hebben gewend met verzoek, dat door haar eene verlenging van den termijn bij het gouvernement worde uitgelokt.

Zoodanige verlenging werd door de meerderheid der leden die zich over dit punt uitlieten verlangd, en sommigen stelden voor, den termijn, in verband met den vierjarigen studietijd aan de Veeartsenijschool, op vier, vijf of zes jaren te bepalen, waardoor tevens de gelegenheid zoude geopend worden voor die school om in het welligt te ontstaan gebrek aan veeartsen te voorzien.

Wat het door de empirici af te leggen examen betreft, wenschten eenige leden, dat de hoofdtrekken daarvan bij deze wet zouden bepaald worden, ten einde ongelijkmatigheid in het afnemen daarvan zooveel mogelijk te voorkomen. Zij verlangden, dat het examen zoo ligt mogelijk zij. Maar dat verlangen gaf aan andere leden aanleiding tot de vraag, of het geraden is aan de empirici, die na aflegging van het practisch examen zullen zijn toegelaten, dezelfde bevoegdheid tot veeartsenijkundige practijk te geven als aan de wetenschappelijk opgeleide veeartsen. De Belgische wet bevat daaromtrent in art. 49 eene wenschelijke beperking: Zij sluit de *maréchaux vétérinaires* (zoo worden daar genoemd de practisch geëxamineerde *empirici*) van de bevoegdheid uit om besmettelijke veeziekte of epizootiën te behandelen en belangrijke heelkundige operatiën te verrigten, door de Regering aan te wijzen, zonder bijstand van een geëxamineerden veearts. Men zou nog verder kunnen gaan en vragen, of aan de hier bedoelde *empirici* de bevoegdheid tot levering van geneesmiddelen verleend kan worden toegekend.

Eenige leden konden zich met het hier gemaakte naar hun oordeel willekeurig onderscheid ten aanzien van den ouderdom niet vereenigen. Zij wilden alle *empirici*, onverschillig van welken leeftijd, tot het practische examen hebben toegelaten.

Verder acht men het vrij algemeen noodzakelijk, dat van de bevoegdheid om gedurende den termijn van voorbereiding tot het practisch examen de veeartsenijkunst te mogen uitoefenen zal moeten blijken door eene inschrijving bij den rijksveearts van het district, die geschieden zal op het bewijs, dat de belanghebbenden in de termen van dit artikel vallen, terwijl de nakoming dier formaliteit door eene strafbepaling zal moeten worden verzekerd.

's Gravenhage, 21 Maart.

Bij koninklijk besluit van 2 Februarij 1855 n°. 50, is aan J. Ph. de Bordes en zes anderen te Utrecht, als bestuurderen eener aldaar te vestigen Wasch- en badinrigting bewilliging verleend op het overgelegd ontwerp der acte van oprigting van zoodanige naamlooze vennootschap.

Z. M. heeft benoemd tot substituut-officier van justitie bij de arrondissements-regtbank te Groningen, mr. T. H. Bomhan, advocaat te Kampen.

Opbrengst der algemeene collecte voor den watersnood.

Amsterdam . . . . *f* 68,898.25½.

1 coup. fl. 12½ Weener Met.; 3 Darmst. muntb., een zak met vreemde specien, een zak met gouden wisselspeciën en eenige sieraden; zoodat het geheele bedrag het cijfer van *f* 70,000 bereikt heeft.

's Gravenhage*	*f* 62.739.
Haarlem	11.632.62½.
Leiden	8.407.31.
Zwolle	4.035.33½.
Schiedam	3,799.71½.
Delft	3.200.... p.m.
Deventer	2,923.57½.
Breda	2.277.
Alkmaar	1,990.12½.
's Hertogenbosch	1,514.30.
Gouda	1,358.59½.
Kampen	1,100.
Gorinchem	1.160.
Purmerend	911.16½.
Hilversum	860.
Leiderdorp	304.95.
Steenwijk	401.75.
Zalt-Bommel	400.—
Bergen-op-Zoom	268.24.

* Onder de aanzienlijke som van *f* 62,739, welke de gister alhier gehouden collecte voor den watersnood opbragt, zijn begrepen de volgende giften van het Koninklijk geslacht als van Z. M. den Koning *f* 5000; van H. M. de Koningin *f* 1000; van H. M. de Koningin-Moeder *f* 1000; van Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden *f* 1000 en van HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik der Nederlanden *f* 6000.

---

* Burgemeester en Wethouders van 's Gravenhage hebben er kennisse gebragt van zoodanige der ingezetenen, welke

verhinderd mogten zijn geweest, hunne giften te voegen bij die, welke bij de algemeene collecte van gisteren zijn ingezameld, of die verlangen mogten daartoe nog bij te dragen, dat ten raadhuize op de secretarie der gemeente, eene bus is geplaatst, in welke dagelijks van 's morgens 10, tot 's namiddags 3 ure, zoodanige giften kunnen worden gestort.

* In de zitting van den gemeenteraad van heden heeft de voorzitter mededeeling gedaan van den goeden afloop der gehouden collecte, nu reeds ten bedrage van *f* 63,679.54.

De Raad heeft tot gemeente-geneesheer benoemd de heer Med. Doct. Kips.

Tot beurtschipper op Delft en Schiedam is benoemd Dingemans.

Aan den heer Schmolk is, op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag verleend als regent van het huis van verbetering alhier.

Na langdurige beraadslaging is met algemeene stemmen aangenomen eene verordening op het verleenen van pensioen en wachtgeld aan gemeente-ambtenaren en bedienden.

In de volgende zitting zal worden beraadslaagd over het ontwerp der politie-verordening.

* De officianten van Z. M. den Koning hebben, als doordrongen met het lot der ongelukkigen door den watersnood, eene aanzienlijke bijdrage verleend, die aan het stedelijk bestuur zal worden overgemaakt.

* Het bestuur der vereeniging tot bevordering van ambachten onder de Israelieten te 's Gravenhage, onder bescherming van Z. M. den Koning, heeft ter kennisse gebragt, dat het bedrag der toeganggelden, welke op 22 en 23 dezer maand zullen worden ontvangen voor het bezigtigen van de ten toongestelde voorwerpen der weldadigheids-loterij voor de gemelde vereeniging zal strekken ten voordeele van de noodlijdenden door den watersnood.

* Naar wij vernemen, zijn de voorwerpen, die uit deze residentie bestemd zijn voor de groote tentoonstelling van nijverheid te Parijs, gisteren alhier ingescheept om naar Rotterdam te worden vervoerd. Daar zullen zij met de stoomboot naar Havre verzonden worden, ten einde van daar naar de plaats van bestemming te worden overgebragt.

* Het Cassino met souper, dat gisteren avond in het hôtel *de Oude Doelen* heeft plaats gehad, was zeer prachtig. Het werd zeer talrijk bezocht en de dans duurde tot laat in den nacht.

In de residentie zijn aangekomen en aan het hôtel *de l'Europe* afgestapt de baron van Steinberg, minister-resident van Z. M. den Koning van Hannover bij het Nederl. Hof, de Staatsraad Commissaris des Konings in Limburg, de heer van Meeuwen, en Mevr. Goldsmidt, geb. Jenny Lindt, met familie en gevolg.

Hieronder volgt de overzetting eener bekendmaking van den Pruissischen minister van financien, strekkende tot aanvulling van de mededeeling in de *Staats-Courant* van den 16 dezer:

Op grond van § 3 der douanenwet van 23 Januarij 1838 (Ges. Slg. p. 34) en ten gevolge eener bijzondere volmagt van Zijne Majesteit den Koning, dd. 5 dezer, wordt hierbij tot wederopzeggings toe, de uitvoer van:

wapenen, krijgsvoorraad van alle soorten, bepaaldelijk van projectielen, kruid, slaghoedjes, vuursteenen, desgelijks van lood, zwavel en salpeter, buiten de grenzen der Pruissische monarchie, naar landen, welke niet tot den Duitschen Bond behooren, in elke rigting, verboden, tenzij in ieder bijzonder geval de herkomst der goederen van het grondgebied des Tolverbonds bewezen worden kan. De overtreding van dit verbod zal volgens de bepalingen van § 1 der douanenwet van 23 Januarij 1838 (Ges. Slg., p. 78) worden gestraft.

Het bewijs van de herkomst der genoemde goederen van het grondgebied des Tolverbonds hetwelk, alleen in enkele gevallen eene uitzondering op dit verbod zoude kunnen doen verleenen, moet bestaan in certificaten van oorsprong, omtrent welke de hoofd-ambtenaren bij de douanen en belastingen nadere inlichtingen zullen verschaffen.

Berlijn, den 10den Maart 1855.

(*Get.*) Von BODELSCHWINGH

N. B. Als oorlogs-ammunitie wordt aangemerkt: aangemaakte kardoezen, aangemaakte patronen, ijzeren volle en holle projectielen, raketten of vuurpijlen, slagpijpen, gevulde buizen, kartetsschijven, ledige buizen, kogel- en granaatklossen en kartelsbodems, schietkatoen, pleisterstof tot paskogels en kardoes-saai.

Blijkens eene van Z. M. consul te Plymouth ontvangene mededeeling, zijn er gedurende de tweede helft van het afgeloopen jaar 10 schepen onder Nederlandsche vlag in die haven ingeklaard, en wel: 2 komende van Amsterdam respectievelijk met suiker en met gemengde lading; van Londen 1 met landverhuizers en 1 met gemengde lading; van New-Castle 1 met steenkolen van Montevideo 1; van Triëst 1 met lijnzaad; van Koningsberg 1 met hennep: van Sevilla 1 met olie en van Hartlepool 1 met steenkolen.

Van deze vaartuigen vertrokken er naar Waterford 1 met de aangebragte lading suiker; naar Suriname 1 met eene gemengde lading; naar Melbourne 1 met landverhuizers; naar Lissabon 1 met steenkolen, naar Plymouth 2 in ballast; naar Hull 1 met lijnzaad; naar Port Adelaide 1 met gemengde lading; naar Hamburg 1 met olie en naar Konstantinopel 1 met steenkolen.

Voorts kwamen te Plymouth nog 4 vreemde schepen uit Nederland aan, en vertrok naar dit rijk 1 vreemd vaartuig.

Bij den gemeenteraad van Leijden is besloten de behandeling der voorstellen tot herziening van het gemeentelijk belastingstelsel uit te stellen, tot dat het lot beslist zal zijn omtrent de voordragt van wet tot afschaffing van den accijns op het gemaal.

Men verneemt, dat tot consul-generaal der beide Sicilien te Amsterdam benoemd is de heer W. J. Hazerman, thans consul van den Kerkelijken Staat.

Onze lezers herinneren zich nog het onlangs hun medegedeelde berigt, betreffende den gelukkigen uitslag der zending van den heer Fabius naar Japan, en de eer bij die gelegenheid in dat rijk aan de afgevaardigden onzes Konings en aan onze vlag bewezen, en dat Z. M. na de terugkomst des heeren Fabius in het vaderland over diens bemoeijingen voldaan, besloten heeft den Keizer van Japan een geschenk aan te bieden als een bewijs van HD. vriendschap. Dit geschenk, zooals bekend is, de door onzen kunstschilder den heer N. Pieneman vervaardigde levensgrootte beeltenis van den Koning, in een Koninklijk gewaad en omringd van al de attributen zijner vorstelijke waardigheid is thans gereed en wordt aanstaanden Zaturdag reeds naar Marseille ingescheept, om van daar per Overland naar Japan te worden gezonden. Z. M. heeft eergisteren de prachtige schilderij in oogenschouw genomen en den ervaren kunstenaar HD. bijzondere tevredenheid er over betuigd.

(*A. Ct.*)

Bij de Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo te Amsterdam is van Z. IJ. X. voor den algemeenen watersnood ontvangen de aanzienlijke gift van *f* 5,200.

Men verneemt, dat eergisteren te Purmerend als candidaat voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer der Staten-Generaal kiesdistrict Hoorn, in eene aldaar gehoudene kiezersvergadering benoemd is de heer Mr. P. M. Nolthenius.

Wij vernemen, dat door den heer Boureset, consul van Belgie te Vlissingen, namens de assurantie-maatschappij, waarbij de lading van het alhier te huis hoorende schip *Commercie Compagnie* was verwaarborgd, aan den luit. ter zee 2de klasse P. M. van der Haak, is overhandigd een gouden cijlinder horologie met sleutel, en *f* 200 om te verdeelen onder de equipage van de kanonneerboot No. 34 onder zijn bevel, voor de loffelijke hulp aan opgemelden bodem verleend, toen deze onlangs aan den grond zat nabij Bath.

(*M. Ct.*)

△ **Arnhem**, 19 Maart. Heden namiddag had buiten deze stad een vreesselijk ongeluk plaats. Een jongeling van vijftien jaren, die juist heden voor het eerst, bij het rijden met zandwagens langs den nieuwen spoorweg aan het werk was, niet zoo spoedig den haak van den voorsten wagen wegtrekkende, als noodig is, om de paarden te ontspannen die alsdan ter zijde wijken, terwijl de wagens nog een eind wegs voortrollen, raakte, helaas! onder de wagens, zoodat er vier over hem heen voeren, met dat noodlottig gevolg, dat hij dadelijk door de schrikkelijkste verwonding, op de plaats dood bleef.

— Naar wij vernemen, zijn er reeds aanzienlijke geldsommen, voor de noodlijdenden door den watersnood, bij de provinciale commissie hier ter stede gestort, door den heer G. I. Thieme van de inteekening op een adres-kaart en een werk van den heer Keizer, zoodat die ondernemingen aanvankelijk een gewenscht doel hebben mogen bereiken ter bekrooning dier loffelijke strekking.

Advertentien.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 21 Maart 1855.

Nederland.	Pct.		Rusland.	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2 1/2	61 3/4 13/16 15/16			
Dito Certificat.	3	78 1/4	*Hope* 1798/1816	5	100 7/8 10[illegible]
Dito Dito.	4	91 1/8 1/8	Dito 1828/1829	5	
O. I. Leening	4	90 3/4	Cert. 1831/1838	5	82 7/8
Amort. Syndic.	3 1/2		Dito Dito	4 1/2	
Hand.-Maats.	4 1/2		Dito *Hope*	4	
Belgie.			Dito *Stieglitz*	4	
Certificaten	2 1/2		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rotschild*	2 1/2	49 5/8	Dito 1854	5	81 5/8
Frankrijk.			Inschr. Assig.	6	59 3/4
Obligatien	3	64 3/4	Certific. dito.	6	
Spanje.			**Polen.**		
Nieuwe	1	18 1/8	Obligatiën	4	
Dito Buitenl.	3		**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. 8/m.	3	31 1/2 9/16 1/2			
Bew. Sp. Com.			Metaliek	5	62 [illegible]
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	78 [illegible]
Portugal.			Dito Nation.	5	65 11/16
Londen nieuwe.	3	88 9/16 3/8	Dito 1847	2 1/2	81 [illegible]
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	2 1/2	81 [illegible]

Philad., Bank-act. $2\frac{7}{8}$; Mexic., te Lond. 3 pct. 19[illegible] dito Onb. $19\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$.

Bij tragen handel was de markt heden over het geheel beter gestemd, zonder eenige merkwaardigheid op te leveren.

FRANKFORT, Dingsdag 20 Maart. Metal. 5 pct. [illegible] Spanje 1 pct. $18\frac{1}{4}$; dito binn. 3 pct. $31\frac{1}{4}$.

LONDEN, Dingsdag 20 Maart. Consols op t. $93\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, [illegible] N. Mexic. 3 pct. $20\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $20\frac{1}{4}$, $\frac{7}{8}$; Sardinie 5 pct. [illegible] Spanje 1 pct. $18\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $18\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; dito 3 pct. buit. 36[illegible] Certific. $4\frac{1}{4}$, 5; dito Passive $4\frac{1}{4}$, [illegible]

PARIJS, Dingsdag 20 Maart. Fr. 4½ pct. 9[illegible] 69.50; dito Slot 68.80; Sp. binn. 3 pct. 31[illegible] pct. 18.

WEENEN, Dingsdag 20 Maart. N. Metall. 82; Nat. [illegible] $85\frac{1}{8}$; Bankactien 1008; Lombarden 101; Loten 1854 [illegible] Zilver 27; Wissel op Londen 12.18; dito op Parijs [illegible]

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.